

Primaria

Lingua 3

Programación

Unidade 10

1. Presentación da unidade
2. Obxectivos didácticos
3. Contidos da unidade/Criterios de avaliación/Estándares de aprendizaxe avaliábeis
4. Selección de evidencias para o portfolio
5. Competencias: descritores e desempeños
6. Tarefas
7. Estratexias metodolóxicas
8. Recursos
9. Ferramentas de avaliación
10. Medidas para a inclusión e atención á diversidade
11. Autoavaliación do profesorado

1. PRESENTACIÓN DA UNIDADE

Título

Amor a primeira vista

Descrición da unidade

Esta última unidade do trimestre comeza cun poema narrativo: o conto do corvo que se namorou da lúa. Ao fío da lectura, no apartado de Vocabulario abórdase o léxico relacionado co tempo; no de Expresión, a noticia do corvo que rouba un ramo de noiva; e no de Literatura, o desenlace dos contos. Ademais, o poema ofrece exemplos para traballar os contidos gramaticais e ortográficos. E para rematar, unha celebración: a do Día do Libro.

Un dos principais obxectivos é que os alumnos vexan as súas novas aprendizaxes de maneira atractiva e motivadora, que gocen aprendendo.

A través das diferentes actividades propostas na unidade, preténdese que os alumnos e as alumnas adquiren e reforcen os coñecementos seguintes:

- Comprensión do sentido xeral dun texto, oral ou escrito.
- Léxico referido ao tempo cronolóxico.
- Prefixos e sufixos.
- Identificación dos numerais como un tipo de determinante.
- Uso de *g*, *gu* e *gü*.
- Redacción dunha noticia.
- Estrutura do conto: desenlace.
- Aspectos culturais de alcance internacional.

Temporalización:

Marzo:

2. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Utilizar correctamente o léxico referido ao tempo cronolóxico.
- Formar palabras derivadas por prefixación e sufixación.
- Coñecer e empregar con corrección os determinantes numerais.
- Aplicar con corrección as normas ortográficas que rexen o uso de *g-gu-gü*.
- Identificar o desenlace como a parte final do conto.

3. CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
<ul style="list-style-type: none"> • Audición do poema inicial e das adiviñas do apartado «Escoito e falo» cunha actitude favorable. • Lectura e comprensión dun poema narrativo. • Adquisición de novo vocabulario referido ao paso do tempo e formación de palabras derivadas mediante prefixos e sufixos. • Identificación e uso dos determinantes numerais. • Palabras con <i>g</i>, <i>gu</i> e <i>gü</i>. • Redacción dunha noticia. • Estrutura do conto: desenlace. • Coñecemento dalgúns aspectos culturais de alcance internacional: o Día do Libro Infantil e Xuvenil. 	1. escoitar textos orais en silencio, mostrando interese e respecto.	1.1. escoita textos orais atentamente.
	2. Ler un poema narrativo con fluidez e comprensión.	2.1. Le un poema narrativo con fluidez e corrección. 2.2. Comprende o sentido global dun texto e responde cuestións de comprensión.
	3. Enriquecer o vocabulario con palabras referidas ao paso do tempo cronolóxico e identificar palabras derivadas por prefixación e sufixación.	3.1. Asimila e aplica o vocabulario aprendido: léxico referido ao paso do tempo e palabras novas. 3.2. Forma palabras derivadas a partir doutras dadas engadindo certos prefixos e sufixos.
	4. Introducir conceptos gramaticais básicos: os determinantes numerais.	4.1. Coñece e emprega con corrección os determinantes numerais.
	5. Aplicar con corrección as normas de uso de <i>g-gu</i> e da diérese.	5.1. Aplica con corrección as normas ortográficas que rexen o uso de <i>g-gu-gü</i> .
	6. Recoñecer e comentar unha noticia periodística e identificar os seus elementos.	6.1. Comprende as características básicas dunha noticia e identifica o titular. 6.2. Redacta unha noticia a partir dunhas pautas dadas.
	7. Coñecer a estrutura do conto: o desenlace.	7.1. Identifica o desenlace como a parte final do conto.
	8. Aprender algúns aspectos da culturais de alcance internacional.	8.1. Mostra interese por coñecer algúns aspectos da cultura global.

4. SELECCIÓN DE EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Os estándares de aprendizaxe mostran o grao de consecución dos criterios de avaliación desde a propia descrición e concreción do criterio. Para facilitar o seguimento do desenvolvemento de cada estándar buscaremos evidencias dos alumnos que mostren a súa evolución en cada un deles.

No anexo de avaliación propónse un portfolio de evidencias para os estándares de aprendizaxe. O cadro seguinte suxire unha selección dalgunhas destas posibles evidencias. Os docentes poderán substituílas por outras que consideren máis relevantes para o desenvolvemento do seu grupo.

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF)

Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Selección de evidencias para o portfolio
1.1. escoita textos orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CD-Audio do LA.
2.1. Le un poema narrativo con fluidez e corrección.	<ul style="list-style-type: none"> • Suxestións metodolóxicas da PD.
2.2. Comprende o sentido global dun texto e responde cuestións de comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Ficha de comprensión lectora dos RF.
3.1. Asimila e aplica o vocabulario aprendido: léxico referido ao paso do tempo e palabras novas.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividade 1 e 2 de reforzo e actividades 1 e 2 de ampliación dos RF. • Actividades propostas na PD.
3.2. Forma palabras derivadas a partir doutras dadas engadindo certos prefixos e sufixos.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividade 3 de reforzo dos RF.
4.1. Coñece e emprega con corrección os determinantes numerais.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividade 4 de reforzo dos RF. • Actividades propostas na PD.
5.1. Aplica con corrección as normas ortográficas que rexen o uso de <i>g-gu-gü</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividade 5 de reforzo dos RF. • Actividades propostas na PD. • CD-Audio do LA (ditado).
6.1. Comprende as características básicas dunha noticia e identifica o titular.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividades propostas na PD. • Proposta de aprendizaxe cooperativa na primeira dobre páxina desta unidade da PD.
6.2. Redacta unha noticia a partir dunhas pautas dadas.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA.
7.1. Identifica o desenlace como a parte final do conto.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Actividade 3 de ampliación dos RF. • Actividades propostas na PD.
8.1. Mostra interese por coñecer algún aspecto da cultura global.	<ul style="list-style-type: none"> • Selección de actividades do LA. • Proposta de aprendizaxe cooperativa na PD.

5. COMPETENCIAS: DESCRITORES E DESEMPEÑOS

Competencia	Descritor	Desempeño
<i>Comunicación lingüística.</i>	Ler, comprender e comentar textos.	Entende os textos propostos para a realización das actividades.
	Gozar coa lectura.	Desenvolve o interese cara á lectura como fonte de aprendizaxe e entretemento.
	Captar o sentido dos textos orais.	Garda silencio e desenvolve a atención necesaria para entender o sentido dun texto.
	Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.	Entende a importancia de respectar as normas gramaticais e ortográficas para unha mellor expresión.
	Expresarse oralmente e por escrito de maneira ordenada e clara.	Exprésase con corrección.
	Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.	Elabora creacións propias aplicando técnicas literarias.
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.</i>	Realizar argumentacións con esquemas lóxico-matemáticos.	Aplica o razoamento dedutivo.
	Identificar e manipular elementos matemáticos en situacións cotiás.	Manexa e interpreta o calendario para situar acontecementos no tempo. Utiliza elementos matemáticos básicos (números, medidas...) para expresar con claridade e precisión datos e informacións.
	Aplicar os coñecementos matemáticos en situacións reais.	Ordena información seguindo unha orde secuencial.
<i>Competencia dixital.</i>	Utilizar canles de comunicación audiovisual para facilitar o traballo.	Utiliza as TIC como apoio para a aprendizaxe.
	Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.	Interpreta información verbal e gráfica.
	Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.	Resolve actividades a partir da información obtida na Rede.

<i>Aprender a aprender.</i>	Empregar distintas fontes para a busca de información.	Manexa o dicionario e consulta información na Rede.
	Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión dos contidos.	Mellora a capacidade de memorización mediante o recitado e a escoita de textos poéticos, e mediante a escoita de adiviñas. Utiliza técnicas de traballo que facilitan a aprendizaxe.
	Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes.	Realiza actividades seguindo unhas pautas.
	Aplicar estratexias para a mellora do pensamento crítico, creativo, emocional e interdependente.	Desenvolve un pensamento propio para interpretar a información que achegan os medios de comunicación.
	<i>Intelixencias múltiples:</i> Desenvolve as distintas intelixencias múltiples.	Ordena secuencias.
<i>Competencias sociais e cívicas.</i>	Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia.	Utiliza o diálogo como vehículo de comunicación e entendemento.
	Recoñecer riqueza na diversidade.	Entende a diversidade como un valor que nos enriquece como persoas.
	Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.	Establece unha escala de valores con criterio propio e é consecuente con ela.
	<i>Educación en valores:</i> Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.	Valora o labor dos medios de comunicación para coñecer a realidade social.
<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.</i>	Ser constante no traballo superando as dificultades.	Mostra unha actitude responsable na realización das tarefas e interese por mellorar.
	Dirimir a necesidade de axuda en función das dificultades.	Pide axuda se a necesita.
<i>Conciencia e expresións culturais.</i>	Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.	Interésase por coñecer algunhas actividades culturais de carácter global.

6. TAREFAS

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF) / Libro dixital (LD)

Tarefa 1: Comentario da lectura

- Escoitamos o poema no CD-Audio ou lémosllelo en voz alta aos alumnos.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con suxestións metodolóxicas e actividades da PD, e coa ficha de comprensión lectora dos RF.

Tarefa 2: Vocabulario

- Aprendemos o léxico referido ao paso do tempo no LA e co apoio do dicionario.
- Traballamos a formación de palabras mediante prefixación e sufixación.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con actividades da PD e coas fichas de reforzo e ampliación dos RF.

Tarefa 3: Gramática

- Aprendemos no LA a identificar os determinantes numerais.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con actividades da PD e coa ficha de reforzo dos RF.

Tarefa 4: Ortografía

- Aprendemos o uso de *g*, *gu* e *gü* no LA.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Escoitamos o ditado no CD-Audio.
- Completamos con actividades da PD e coa ficha de reforzo dos RF.

Tarefa 5: Expresión

- Aprendemos no LA a redactar unha noticia.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con suxestións metodolóxicas da PD.
- Realizamos outras actividades, que propón a primeira dobre páxina desta unidade da PD, de traballo cooperativo.

Tarefa 6: Literatura

- Aprendemos no LA a estrutura dos contos: desenlace.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con suxestións metodolóxicas da PD e coa ficha de ampliación dos RF.

Tarefa 7: Repaso da unidade

- Realizamos as actividades de repaso da unidade do LA e do LD.
- Recompilamos as actividades para o portfolio do alumno.

Tarefa 8: A nosa cultura

- Aprendemos no LA aspectos culturais de alcance internacional.
- Realizamos os exercicios do LA e do LD.
- Completamos con suxestións metodolóxicas da PD.
- Realizamos outras actividades, que propón a PD, de traballo cooperativo.

7. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

- Deberán reforzarse as habilidades de comprensión lectora e expresión escrita, así como a recitación e a expresión oral a través de múltiples textos.
- O conto é o xénero infantil por excelencia. Gústalles e están a feitos a escoitalos desde ben nenos. Pode explicarlles que hai moitas maneiras de contar contos, e que o verso é unha delas. Esta modalidade adoita ter boa acollida entre os escolares, polo ritmo que o verso lle imprime á historia e porque resulta fácil de memorizar. Por iso, recomendamos traballar o conto tradicional en paralelo coa lectura inicial e outros exemplos de contos en verso.
- E tendo en conta que se achega o Día do Libro Infantil e Xuvenil, aconsellamos organizar diferentes actividades relacionadas coa lectura: contacontos, exposicións, monicreques, obradoiros, etc.
- Farase fincapé na importancia de comprender as datas, os calendarios, as axendas, etc., para situar os acontecementos no tempo.
- De novo, insistimos na importancia de fomentar o aspecto lúdico da linguaxe, mediante as actividades de creación, as adiviñas, os trabalinguas, «A caixa dos contos»...
- Coma sempre, é fundamental fixar hábitos de traballo e habituar ao alumnado ao manexo correcto do dicionario.
- Tamén, é importante reforzar os contidos que ofrezan maior dificultade para os alumnos con abundante práctica. Lembre que pode reforzar, complementar e ampliar a información do libro co Apéndice e mais coas actividades fotocopiáveis e co libro dixital.
- E como remate do trimestre, convén revisar os contidos que se estudaron desde a unidade 6. Para iso, ao final da unidade ofrécese unha dobre páxina con actividades que serven de repaso para o aprendido.

8. RECURSOS

Os seguintes materiais de apoio poden reforzar e ampliar o estudo dos contidos da área de Lingua:

- O CD-Audio que acompaña o libro do alumno.
- Dicionario de lingua (*Dicionario Xerais de Primaria*).
- Caderno complementario ao libro do alumno.
- Cadernos de ortografía e murais ortográficos.
- A caixa dos contos.
- Recursos fotocopiáveis da Proposta didáctica.
- Bibliografía:
  - Antón Cortizas: *Historias e algún percance todas ditas en romance*, Ed. Galaxia, col. Árbore.
  - Antonio García Teijeiro: *Honorato, o rato namorado*, Edicións Xerais, col. Merlín.
  - ----- : *Lueiro de papel*, Edicións Xerais, col. Merlín.
  - Bernardino Graña: «O gaitero e o muraño», en *Tres vellas fábulas novas*, Ed. Everest-Galicia, col. Montaña encantada.

- María Solar: *O tempo do revés*, Baía Edicións, col. Meiga Moira.
- Pepe Cáccamo: *Lúa de pan*, Edicións do Castro, col. Arume de poesía para nenos.
- Ramiro Fonte: *Xardín do pasatempo*, Ed. Tambre, col. Ala delta.
- VV.AA.: *Quéroche contar un conto*, Edicións Xerais, col. Edicións singulares.
- Xoán Babarro González: *Cuco, cuquelo, que tes no fardelo?*, Edicións Xerais, col. Merlín.

Recursos dixitais

- Libro dixital: os alumnos poderán reforzar ou ampliar os contidos estudados utilizando os recursos dixitais dispoñibles.
- CD que acompaña á Proposta didáctica, cos recursos fotocopiáveis.
- Información de interese:
  - O reino dos contos: <http://www.oreinodoscontos.com>
  - Contos solidarios: <http://www.contosolidarios.org/contosolidarios.htm>
  - «Programa Prensa-Escuela» de *La Voz de Galicia*:
<http://www.prensaescuela.es/web/gallego/home/home.php>
  - Obradoiro de radio e televisión do colexio Ludy (Ferrol):
<http://ludyradio.blogspot.com.es>

9. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

- Proba de avaliación da unidade.
- Rexistro de avaliación (no anexo de avaliación).
- Avaliación do traballo competencial.
- Avaliación da programación didáctica (véxase o modelo na introdución).

10. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Que dificultades e potencialidades advirto no grupo durante o desenvolvemento da unidade?
- Como vou minimizar as dificultades?
- Que necesidades individuais prevezo no desenvolvemento da unidade?
- Que recursos e estratexias manexarei para atender ás necesidades individuais?

11. AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO

- Que porcentaxe de alumnos alcanzaron os obxectivos de aprendizaxe da unidade?
- Que é o que mellor funcionou nesta unidade?

- Que cambiaría no desenvolvemento da unidade o próximo curso? Por que?